...ste Jaargang — Nr 37.

Zaterdag 17 September ...

ABONNEMENT :

Men schrijft in te Tongeren Drukkerij COLLÉE.

Abonnementsprijs **fr. 7.50**

Alle toezendingen van geld, brieven en aankondigingen moeten **franco** gedaan worden aan den uitgever, Groote Markt, 37-39, Tongeren.

Telefoon 12

Postcheks rekening n' 38923.

15 centiemen het nummer.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

AANKONDIGINGEN :

Voor de aankondigingen bu... provinciën Limburg en Luik, ... men zich uitsluitend tot de ... *Havas*, 8, Place des Martyrs, ... SEL ; 8, Place de la Bourse, P... en 6, Bream's Buildings, LON... E. C. 4.

TONGEREN, 17 SEPTEMBER 1921.

AAN ONZE LEZERS.

In ons nummer van aanstaande zaterdag, beginnen wij een nieuw mengelwerk. Het draagt voor titel :

Lambrecht Van Loo

en bestaat uit 2 deelen. Het is een allerprachtigst en zeer boeiend verhaal, dat, — wij zijn er van overtuigd — met veel belangstelling door al onze lezers en lezeressen zal gevolgd worden.

HASSELT

VERGADERING DER KATHOLIEKE UNIE

Op Donderdag 8e September, vergaderde om 3 1/2 uren in de 3 Pistolen te Hasselt, de Arrondissements Vereeniging der Katholieke Unie. — Uit alle hoeken van het Arrondissement waren de afgevaardigden tegenwoordig.

Een welkom in hartelijke woorden werd hun door den voorloopige Voorzitter toegestuurd. Hij wenschte de afgevaardigden ten getalle van 13 voor het Kanton St Truiden, van 12 voor het Kanton Hasselt, van 7 voor het Kanton Beeringen en 5 voor het Kanton Herck-de-Stad, geluk, omdat zij allen zoo trouw den oproep beantwoord hadden. — Hij deed hun de noodzakelijkheid der vergadering uitschijnen en bewees er de belangrijkheid van. — Daarna gingen de afgevaardigden over tot de benoeming van het bureel bestaande uit 5 afgevaardigden van ieder Kanton dus 20 leden, die onder hen een voorzitter, drie onder-voorzitters en een schrijver-schatbewaarder noemden.

Het programma, dat wij hier laten volgen, wordt grondig besproken en daarna met geestdrift door de gansche vergadering toegejuicht.

Ziehier het programma :

I. Verdediging der vrijheden, noodzakelijk om het behoud en de ontwikkeling van het Katholiek Geloof.

II. A) Verdediging der Eenheid van het Belgisch Vaderland, overal waar het gevaar loopt.

B) Behoud van Eenheid en Kracht in het leger zoodoende dat het ons verdedigen kan tegen den buitenlandschen vijand en steeds de steun van de Regeering weze.

III. Vrijheid der Talen.

A) Een grondig Vlaamsch onderwijs in alle graden (lager, middelbaar en hooger onderwijs.) — Vrijheid van den huisvader voor de opvoeding zijner kinderen. — Alle gemak voor het aanleeren der tweede landstaal.

B) Voor het gerecht en in het bestuur, heeft ieder Belg het recht de taal te gebruiken die hij wil.

C) In het leger een en dezelfde aanvoeringstaal volgens de bestaande bevelen.—Maar ieder soldaat moet gedrild worden in de taal die hij verkiest.

D) Het Centraalbestuur, voor zoo verre het niet in betrekking is met het publiek, mag de taal gebruiken die het meest beantwoordt aan de intresten van het vaderland ; eens in betrekking met het publiek moet het tweetalig zijn.

IV. Op sociaal gebied zijn wij de verdedigers van boer, handelaar en nijveraar met hen op alle wijzen te steunen en aan te moedigen.

Verbetering van den werkmanstand volgens de voorschriften van den Heiligen Stoel en de Encyclique « Rerum Novarum. »

Daarna ging men over tot het benoemen van een « Arrondissements Pers Komiteit » bestaande uit de voorzitters der Kantonale Pers Komiteiten.

Het dagblad « De Postrijder » dat te Tongeren verschijnt wordt als weekblad der Katholieke Unie aangeduid. De propagande zal aanstonds beginnen en alle afgevaardigden waren het eens, dat als het Programma der Katholieke Unie door het volk bekend zal zijn, het met waar genoegen zal worden aangenomen en door gansch het Limburgsche Katholiek volk zal worden gesteund Deze vergadering bewees eens te meer, dat de gematigde gedachten bij iedereen de voorkeur hebben.—Het was waarlijk eene goede vergadering waar hartelijkheid, vriendschappelijkheid en vaderlandsche gevoelens allen bezielden. — De Katholieke Unie gesticht onder de beste waarborgen, is geroepen om machtig te worden. — Zij zal groeien en bloeien.

Alle weldenkende Katholieken, zullen zich aanstonds scharen onder het vaandel der Katholieke Unie, partij van Orde, partij van Vrijheid, Vaderlandsche partij en oprechte ondersteunders der redelijke rechten der Vlamingen.

Drievoudige miserie

Sedert den wapenstilstand hebben de politieke redenaars op alle mogelijke tonen niets anders bezongen dan de herstelling van het land.

De Staatkundige partijen moesten eerlijk onder elkander de macht en de glorie van het bewind verdeelen. Katholieken, liberalen en socialisten moesten een gelijk aandeel in de pap te brokken hebben. Voor al onze miseries was dat het eenige en alvermogende geneesmiddel.

Kon iets doelmatigers uitgevonden worden dan de nationale eendracht om ons flink verval? Weg met alle partijtwisten ! Allen stevig vereenigd in den band van de Heilige Eendracht ! Daarin lag de redding van het Vaderland !

Drie jaar zijn sindsdien verloopen.

En de uitslag van dit verbond ? Voor den oogenblik openbaart zich de herstelling van het land in niets anders dan in een buitengewone uitbreiding van de plaag der paperasserie en een onrustbarende vermenigvuldiging van het functionarisme.

Met een geestdriftig brio heeft het drievoudig ministerie zich op de openbare schatkist geworpen Met een duizelingwekkende snelheid hebben zich de belastingen van allen aard opgevolgd, de eene al hinderender dan de andere. Eenige financieele en politieke schandaaltjes zijn voor den dag gekomen. Van algemeen herstel echter was er tot nogtoe geen spraak.

Vragen we maar aan de geteisterden van de IJzerstreek en van andere verwoeste gewesten wat er zooal geworden is van den heropbouw van hun in puin geschoten dorpen en steden.

Dit dringend werk dat buiten alle politieke invloeden had moeten geschieden, heeft aanleiding gegeven tot de schandigste partijdigheid, heeft ten volle de ontoereikendheid van den Staat vastgesteld en het gevaar van de bureaucratie

Het driemaandelijksch bulletin, uitgegeven door het bureel van algemeene statistiek van het ministerie van binnenlandsche zaken, levert ons stichtende gegevens nopens de herstellingswerken in het land.

In België werden nagenoeg 100,000 huizen door den oorlog platgelegd. Tot op den huidigen dag heeft men er slechts 8,000 geheel hersteld en ongeveer 3,000 zijn in opbouw. Als men op die wijze voortwerkt zullen er ten minste 30 jaar noodig zijn om het verlies in woningen totaal te herstellen.

Om onze nationale veestapel op de hoogte van voor den oorlog te brengen schieten wij nog 500,000 varkens, 200,000 melkkoeien en 71,000 paarden te kort.

Welsprekend zijn deze cijfers in ieder geval en ze toonen aan welken ontzaglijken weg er nog af te leggen valt. Hadden we nu eens een oppositie in de Kamers gehad die ter gepaster ure de ministers op de vingers had getikt, we zouden ongetwijfeld een heel einde verder staan.

Het beruchte Heilige Eendrachtstelsel heeft het landbestuur in slaap gewiegd. Belgie's herstelling is een reuzenkaas geworden waarin zooveel mogelijk schepselen een lekker schuil plaats hebben ontdekt.

In plaats van voor de geteisterden huizen te bouwen heeft men ministerieele bureelen met pracht gemeubeld, ministerieele autos' gekocht, bergen papier volgekrabbeld en miljoenen en nog miljoenen aan het leger gebannen.

Met ons driekleurig ministerie is alle besef van verantwoordelijkheid van eendracht in richting en streven te loor gegaan. De leiders van den Staatswagen drijven elk voor zich zelf hunne grillen door en teren gerust en onbekommerd op den dag van morgen. Het parlementaire nazicht is jammerlijk beneden nul gedaald.

Mogen we hopen dat de toekomende wetgevende verkiezingen een nieuwen gezonden toestand in het le en roepen ? Wat het rijk broodnoodig heeft is een Regeering die samengesteld weze uit een partij welke de volstrekte verantwoordelijkheid harer daden vrijwillig op zich neme en onder het toezicht kome te staan van gelijk welke oppositie ook, die, zonder daarom natuurlijk stokken in de wielen te steken, toch desnoods met beslistheid zou durven optreden.

Treurig Einde.

Hij was een arme kolen wroeter,
die wrocht in 't zwarte waleuland
voor 't dagelijksch brood van vrouw en kindren,
maar 't noodlot drukt den werkersstand.
De arme man had talrijk kroost en
waar vele monden zijn, kan nood
en armoe nijpen allerpijnlijkst.
Hij leed en streed tot aan zijn dood.

Er waren in zijn streek begoedden,
zij dachten niet aan 's mans verdriet ;
en ging hij soms zich eens vermaken,
dat, neen, dat gunde men hem niet.
Toen 't kermis in hun dorp ging worden,
de kindren smeekten zoo om vlaai,
dat de arme moeder wel moest toestaan.
De rijken maakten toen lawaai.

Een arme mensch moet honger lijden,
en zich vermaken mag hij niet,
dat past alleen maar aan de rijken.
de armen hoeven slechts verdriet.
...De oorlog kwam. De man werd werkloos
en kwam daardoor in bitteren nood.
Vroeg 't vrouwtje schreiend soms om hulpe,
niets kreeg ze dan een sneedje brood.

't Was goede tijd toen voor de boeren,
men kon verkoopen, o, zoo duur !
De arme werkman, die moest koopen
genoot toen 't meest van 's levens zuur...
Waar blijft de plicht der naastenliefde ?
Waar blijft het groot gebod van God ?
't Is niet genoeg ter kerk te loopen :
Er is toch meer dan één gebod !

De arme man is krank geworden,
verloor ten laatste ook 't verstand,
zoodat men hem moest overbrengen
naar een gesticht in 't Hageland.
Hij liet een gade en kleinen achter,
verlaten in hunne eenzaamheid,
die vader zagen medesleuren
en hun ontrukken voor altijd.

Zij denken vaak nog aan de tijden
toen speelden zij aan vaders zij,
toen lach en zang klonk in hun huisje.
Helaas, die tijden zijn voorbij !...

JEF TIMMERMANS.

BUITENLAND.

Italië

Van een man die dacht dat hij het groot lot had.

De Italiaansche bladen deelen volgend koddig nieuwsje mede :

Evenals alle Italianen speelde een politieagent in de staatsloterij. De nummers der prijzen werden afgekondigd en hij zag, of meende te zien, dat op zijn nummer de prijs van een millioen lire was gevallen.

Onze agent was buiten zichelf van vreugde. Onmiddellijk verzamelde hij al zijn vrienden en kennissen aan een overdadig feestmaal en aan het eind van den avond had hij voor zijn gasten nog een groote verrassing ; ieder hunner kreeg een gouden uurwerk ten geschenke.

Den volgenden morgen kwamen de rekeningen voor het feestmaal en de uurwerken binnen, en de agent achtte nu de tijd gekomen om zijn winst te gaan incasseeren. Hij ging naar het bureel der loterij en vroeg in het beste vertrouwen om zijn millioen.

Men vroeg zijn lot te zien : de beambte keek even op de lijst en zegde : Ja, ge zijt zoo ongelukkig geweest geen enkel lot te trekken.

De agent protesteerde, waarop men hem de lijst liet zien Het bleek, helaas, dat hij een drie voor een vijf had aangezien en dit kleine verschil was het eenige, dat hem van zijn millioen scheidde.

Hij doet thans pogingen de uurwerken van zijn vrienden terug te krijgen.

Duitschland

De sadieke massa-moordenaar heeft bekentenissen afgelegd.

Langzamerhand komt er meer licht in de gruwelijke moordzaken van den Berlijnschen massa-moordenaar Grossmann.

Het monster heeft eindelijk bekend twee van de verdwenen vrouwen te hebben vermoord.

In de andere hem ten laste gelegde misdaden houdt hij zijn onschuld nog staande doch men verwacht dat hij, na verloop van eenige dagen, nog meer bekentenissen afleggen zal, wanneer hij zal inzien, dat er toch geen uitweg meer bestaat.

Naar men uit Berlijn meldt, beweert Grossmann, die op het oogenblik der bekentenissen een flauwte kreeg, een der twee vrouwen te hebben doodgeslagen uit woede omdat hij haar op diefstal betrapte.

Zijn ander slachtoffer heeft hij eerst verdoofd, dan uren lang gemarteld en ten slotte gedood. Het lijk heeft hij in stukken gesneden en ze verbrand. Van het hoofd had hij de ooren algesneden.

Door deze laatste bijzonderheid is men te weten gekomen aan wie het hoofd zonder ooren, dat enkele weken geleden werd opgevischt, heeft toebehoord Het hoofd van de andere vrouw heeft men nog niet gevonden. Men vermoedt dat het in de modder vast zit.

Gemengde berichten

Incident te Blankenberghe.

Verscheidene bladen melden dat, op het einde van het concert der Grenadiers, toen de muziek de brabançonne speelde, verscheidene kwajongens begonnen te schuifelen

Het aanwezige publiek was zoodanig verontwaardigd, dat die leeuwkens hun heil in de vlucht zochten.

Verscheidene werden afgetakeld. Een hunner vroeg op zijn knieën om vergiffenis ; een ander werd over de rampe van den dijk in het zand geworpen.

Die zullen een tweeden keer wel thuis blijven.

Wilde katten.

Een nieuws zonder voorgaande wekt in hooge mate de nieuwsgierigheid der bevolking te Rome. De stad is bedreigd door een inval van wilde katten. Naar het schijnt krielt het in de velden rond de Italiaansche hoofdstad van die beesten, welke, men weet niet van waar gekomen zijn en die in reusachtige benden samenstroomen. De voorposten van het wilde kattenleger zijn reeds gezien in de nabijheid van de Porta-Portege. De overheden hebben de noodige maatregelen genomen om den inval af te slaan. Denkelijk heeft men hier niet te doen met echte wilde katten maar met huiskatten die, in volle vrijheid levend en op buitengewone wijze vermenigvuldigd, door hun verblijf in velden en bosschen verwilderd geraakt zijn

Aardige ontdekking te Wijtschaete.

Te Wijtschaete, niet ver van den Kemmelberg, hebben arbeiders eene groote onderaardsche munitiebergplaats ontdekt, die vermoedelijk bij den aanvang van het bevrijdingsoffensief in allerijl door de Duitschers werd ontruimd.

De bergplaats is twee meter hoog bij vijf breed, verscheidene honderden meter lang en bevat aanzienlijke hoeveelheden geweren, mitrailleuzen en munitie, welke nu met de noodige omzichtigheid zullen worden weggehaald

Een Koning die pompier speelt.

In het dorp Santanna Valrieri, waar de koning van Italië een buitenverblijf heeft, brak tijdens den nacht brand uit. De koning begaf zich met den kroonprins ter plaats en leidde het blusschingswerk, terwijl zij ook persoonlijk eene behulpzame hand boden.

Toen men het vuur meester was, trokken de koning en de prins zich terug onder geestdriftige toejuichingen der bevolking.

De nieuwe velo.

In de huidige velomodellen bestaat er een groote fout die door de deskundigen reeds lang werd nagespeurd ter verbetering

Deze fout noemt men « doode punt » dat is het oogenblik wanneer de eene pedaal naar omhoog de andere omlaag staat Hierdoor wordt de snelheid gestremd en de beweegkracht gebroken. Nu heeft een Hongaar deze fout totaal vernield. Keten en pedaal zijn afgeschaft. De voeten worden gezet op een soort plank die door een hefboom aan het achterwiel verbonden is en in gang wordt gezet door de drukking der voeten. Hiermede rijdt men met alle gemak tegen wind op en beklimt men op 't gemak de sterke helling der bergen Ook is een soort rugleuning aangebracht om de drukking nog grooter te maken. Dit model dient voor groot en klein, voor vrouwen en mannen. Het weekblad « De Natuur » geeft hiervan eene beschrijving met foto.

Het grootste schip der wereld

Het grootste schip der wereld de «Majestic», behoorend aan de « White Star Line », is bijna opgetuigd. Het zal den post en reizigersdienst verzekeren tusschen Soupthampton (Engeland) en New-York, (Vereenigde Staten). De boot is 956 voet lang en 100 voet breed, en heeft een waterverplaatsing van 56 000 ton. De machienen ontwikkelen 100,000 paardenkracht, en laten toe met een snelheid van 23 knoopen te varen. Als brandstof zal olie gestookt worden, en het schip zal er genoegzaam aan boord kunnen nemen voor een heele reis.

Op dezen grooten zeereus zal plaats zijn voor 4000 personen, op acht dekken, 't een boven 't ander aangebracht en met elkaar in verbinding door electrieke ophaalbakken Op het wandeldek zijn drie groote hallen voor het publiek ingericht De eetzaal, de grootste, is 31 voet hoog en beslaat een oppervlakte van 11,350 voet in 't vierkant. Er is een zwemdok van 820 voet in 't vierkant. Het schip is bovendien voorzien van een turnzaal, eene boekerij van 4000 volumen, een prachtigen rooksalon met uitzicht op zee door ruime vensters.

Voor een enkele reis zal de « Majestic » meenemen : 25.000 pond vleesch ; 48.000 eieren ; 26.000 pond groensels ; 31,000 pond melk. Voor het geval dat brand aan boord zou ontstaan, werden 450 noodseinen 't allenkante aangelegd Werktuigelijk duiden die seinen aan den officier der wacht het feit aan, dat een zekere warmtegraad op een bepaald punt overtroffen is. Drie instellingen van draadlooze telegrafie zijn belast met de veiligheid der reizigers in te staan. De grootste dezer posten zal toelaten dat het schip, gedurende gansch de reis, in verbinding blijft met Europa en met Amerika.

De bevolkingsaanwas in Engeland.

De eerste gekende uitslagen van de bevolkingssterfte geven voor Engeland, Wales en Schotland, op 19 Mei 1921, een gezamenlijk cijfer van 42,767 253 inwoners aan, waarbij een mannelijke bevolking van 20,930,623 inwoners.

In 1911 bedroeg de gezamenlijke bevolking van Groot Brittanie slechts 40,631,396 inwoners waarvan 19,754 447 mannelijke.

Londen en zijn voorsteden telt thans een bevolking van 7 millioen 476,168 inwoners, wat ongeveer een vijfde van de bevolking van Engeland en Wales uitmaakt.

Na Londen is Birmingham het dichtst bevolkt met 919,438 inwoners.

Ontzettend ongeluk te Koekelberg (Brussel).

Een deel van het gewelf der kerk stort in. — Twee meisjes gedood. — Drie vrouwen zwaar gewond. — Maandagmorgen, tijdens de Mis van 6 1/2 ure, heeft zich in de St-Annakerk van Koekelberg een schrikkelijk ongeluk voorgedaan. De kerk was bomvol geloovigen, toen plots, omstreeks 7 uur, aan de Communie van den priester, een gedeelte van het middengewelf — ongeveer 5 vierkante meter — met een oorverdoovend gedruisch instortte. De paniek onder het volk was groo. smart en hulpkreten klonken snijdend door den tempel. Twee meisjes, 13 en 18 jaar oud, de genaamden De Mulder, wonende Loodergstraat, Koekelberg, werden op den slag gedood Hun moeder werd door een der steenen doodelijk aan het hoofd gewond. Twee andere vrouwen liepen nog levensgevaarlijke kwetsuren op : Weduwe Van der Elst, 75 jaar oud, wonende Smitsstraat, en Sylvie De Dobbelaere, van Ninove. De slachtoffers werden naar het hospitaal van Molenbeek overgebracht.

Dit ongeluk heeft heel wat opschudding in de gemeente verwekt.

De kerk dagteekende van 1900. Aangaande de oorzaak der ramp tast men nog in het duistere.

De architect, die ter plaatse van het onheil kwam, verklaarde deze instorting niet te kunnen uitleggen. Naar het schijnt is zij ook niet te wijten aan het windorkaan dat op dit uur woedde. Het parket heeft een onderzoek ingesteld.

De eenzame Brit. — 8 jaren op een klein eilandje

Een zekere heer, R. E. Davies, geboortig uit Bristol, is in het vaderland teruggekeerd na bijna 8 jaar te hebben gewoond op een atol in de Stille Zuiderzee.

Hij werd een paar jaar geleden bekend als « de eenzaamste Brit » door een brief, dien hij aan een geografische vereeniging schreef, en waarin hij zeide dat hij de eenige Engelschman was in den Paumotoearchipel ten N... Nieuw Zeeland). Hij woonde toen op een ... genaamd Raroia waarop slechts vier ... waren : drie Franschen en hij zelf. ... slechts 800 meters breed en acht voet h... zee. Davies was daarheen gegaan als ... van een handelsvereeniging in cop... woonde daar met 2 kooplieden en een... lijke te midden van 400 inboorlingen.

Na een half jaar kende ik de taal, ze... tot een man van de Daily Mail, en toen ... niet eenzaam meer.

De inboorlingen zijn zeer verstandig, ... kleurig en zeer knap van uiterlijk, v... vrouwen. Deze zijn net zoo gesteld op h... ren als de Europeesche, en wedijveren ... rige katoenen kleeren. Als zij naar ... gaan, loopen zij niet blootsvoets, ma... kousen en schoenen.

Zij behooren tot twee godsdienste... Roomsch-Katholicisme en de Latter Day... Zij houden vooral van zingen en visc... zingen den heelen dag, en hebben een ... kend oor voor maat, melodie en harmo... visch is er uiterst overvloedig. Ik heb ... 300 op een keer gevangen, sommige ... kleuren van den regenboog.

De doode zal zich niet verantwoo...

In Duitsche conservatieve bladen ko... luitenant kolonel Dusterberg, die het ... sche departement van oorlog bij de wa... standsonderhandelingen heeft vertege... digd, op deze kwestie terug. Hij deelt ... dat het Opperste legerbestuur reeds ... Oktober 1918 een wapenstilstandcommis... benoemd die uit militaire en politieke ... nen bestond en die naar Spa was bijeen... pen.

Aan het hoofd stond een militair, g... von Gündell, een officier die in staat w... bij de onderhandelingen ter sprake ko... vraagstukken als deskundige te beoor... Generaal von Gündell is chef van den st... het Oost Aziatische expeditiekorps en ve... woordiger van den generalen staf bij d... ste vredesconferentie van Den Haag g... Er was dus wel degelijk de persoonlijk... die voor het voeren van de wapenstilsta... onderhandelingen in aanmerking kwam, ... dien beheerschte hij volkomen de Fr... taal, wat met Erzberger niet het geval w...

Deze wapenstilstandcommissie, waarv... toenmalige staatssecretaris von Hintze d... lieke medewerker was, heeft in Oktobe... in het hoofdkwartier verscheidene bijee... stengehouden, waar de militaire en po... leiddraad voor de komende onderhande... werd bepaald Tijdens een dezer zittinge... of 6 November, verscheen onverwachts ... ter Erzberger te Spa met een volmacht v... nieuwe regeering, zeggende dat hij tot ... van de wapenstilstandsonderhandelinge... benoemd.

Wat generaal Ludendorff betrof, de... aan de onderhandelingen niet meer deeln... omdat hij reeds midden Oktober was ... en door generaal Groner was vervangen.

Inval in een bedelaarsbal...

De Parijsche politie heeft dezer dage... karweitje op te knappen gehad. dat on... teld voor haar een aangename afwisseli... gebracht hebben in de meerendeels en... beslommeringen, die haar dagelijks in ... nemen.

Zij had namelijk een nachtelijk amuse... bedrijf van verschillende « voornaamsta... bedelaars der Seine stad ontdekt en wa... de prettige taak belast om dit clubje, da... zijn nachtrumoer de naburige inwoners... wat overlast bezorgde, uit elkaar te slaan.

Iederen nacht kwamen heeren bedelaa... allerlei stiel — blinden, dooven, lammen... — ten huize van hun aanvoerder, een « ... den man » van beroep en diens « half-lam... vrouw bijeen, waar zij hun « zuurverdie... penningen in brasserij verkwistten.

Toen de politie een inval deed, ware... « heeren » bedelaars met hun « dames », ... genoeglijk een fox-trott aan 't dansen. De ... ken en ander bedrijfsmateriaal stonden ... in een hoek.

Heel gewillig lieten de nachtelijke pr... kers hun feestvreugde niet verstoren, ma... den krachtigen tegenstand met hun kru... houten beenen en armen en meer de... bedelgerei.

Ten slotte bliezen zij toch den aftoch... den volgenden dag weer ieder naar zijn ... « werkzaamheden » terug te keeren.

Het normaal uur...

De herneming van het normaal uur ... den nacht van 25 op 26 October plaats he...

De eerste vrouw burgemees...

Belgie gaat zijne eerste vrouw burge... ter of burgemeesteres hebben. Het zal ... vrouw Feignaerts de Gheluvelt zijn, die t... ste magistraat geroepen is van de gem... wier naam zij draagt. Het dorp Gheluvel... noorden van Yper, is door den oorlog zo... meld geworden dat er geen steen recht ... stond. Onmiddellijk na het zegevierend ... sel van October 1918 was Mejufrouw ... ar rts de Gheluvelt de eerste om op de ... terug te komen waar eens de gemeente ... Zij leefde er in eene armzalige barak te m... van de puinen en de houwitserskuilen, ... medeburgers aanmanend van ook terug ... men en den heropbouw van de gemeente ... spoedigen.

Heden rijst Gheluvelt stilaan uit zijn ... nen op. Wanneer M. Carton de Wiart, ... minister, verleden week, de verwoeste ... ten bezocht, heeft hij deze moedige en v... dige vrouw aan 't werk gezien, zelf hare ... burgers helpend, hunne belangen bij de ... heden verdedigend en zelf de hand aan 't ... slaande voor den heropbouw. En zijn ... was genomen. Hij onderwierp de beno... van Mej. Feignaerts de Gheluvelt aan de K... lijke goedkeuring, en eenige uren vo... Zijne Majesteit Brussel verliet om de reis... Algerië te ondernemen teekende hij ... benoeming ; deze zal weldra door het ... blad afgekondigd worden.

Oorlogsmons...

Bij Farnborough (Engeland), worden ... ven genomen met een nieuw soort tank... nieuwe oorlogsmachine, die een groote ... berit en groote snelheid kan ontwikke... zoo wel te land als te water kunnen word... bruikt. De proeven hebben plaats in de ... Pond (een klein meer 3 1/1 mijl ten Z. ... Farnborough).

Ook een andere soort tank van geheel ... constructie wordt te Farnborough beproe... monster is voorzien van Rolls-Royce-...

— 9 —

HET BLAUWE KRUIS

DOOR

G. K. CHESTERTON

(VERVOLG).

Simon's lorgnet viel hem van den neus van verbazing, maar hij voldeed aanstonds aan het verzoek. De eerste vraag was : «waarom iemand een ander zou dood slaan met een lompe sabel, terwijl hij het met een priem zou kunnen. »

—Iemand kan niet onthoofden met een priem, zei Brown kalm, en voor dezen moord was onthoofden volstrekt noodzakelijk.

— Waarom ? vroeg O'Brien met belangstelling.

— En de volgende vraag ? vroeg pater Brown.

— Wel, waarom schreeuwde de man niet of zoo, vroeg de dokter. Sabels zijn in den tuin beslist ongebruikelijk.

— Takjes, zei de priester somber en ging staan voor het raam dat op het tooneel des doods uitzag.

— Niemand heeft begrepen wat die twijgen beteekenden. Waarom zouden die op het gras liggen — kijk er eens naar — zoo ver van een boom ? Zij waren er niet afgebroken, maar afgeslagen. De moordenaar hield zijn vijand bezig met kunststukjes met de sabel ; liet hem zien hoe hij een tak in de lucht midden door kon slaan, of zoo wat. Toen, terwijl zijn vijand zich boog om te kijken hoe het gelukt was, een stille houw en het hoofd viel.

— Nu, zei de dokter, dat klinkt aannemelijk. Maar mijn volgende twee vragen zetten iedereen vast.

De priester bleef onderzoekend in den tuin uitzien en wachtten.

We weten allen, hoe de heele tuin gesloten is als een luchtdicht vertrek, ging de dokter voort. Hoe kwam die vreemde man dan in den tuin ?

Zonder zich om te draaien, zei de priester :

— Er is geen enkele vreemde man in den tuin geweest.

Er volgde een stilte en toen een haast kinderachtig gelach dat de spanning verlichtte. De dwaasheid van Brown's opmerking bewoog Iwan tot openlijke bespotting.

— O, riep hij, dan hebben wij gisterenavond ook geen groot dik lijk naar een sofa gezeuld, hè ? Hij was zeker niet in den tuin gekomen, wel ?

— In den tuin gekomen, herhaalde Brown peinzend. Neen, niet heelemaal.

— Och wat, riep Simon. Iemand komt in een tuin of hij komt er niet in...

— Niet noodzakelijk, zei de priester met een zwakken glimlach. Wat is de volgende vraag, dokter ?

— Ik geloof dat u niet wel is, riep dr Simon scherp uit, maar om u genoegen te doen, zal ik de volgende vraag stellen. Hoe is Brayne uit den tuin gekomen ?

— Hij is niet uit den tuin gekomen, zei de priester, nog altijd in den tuin kijkende.

— Niet uit den tuin gekomen ? barstte Simon uit.

— Niet volkomen, zei pater Brown.

Simon schudde zijn vuisten in een razernij van Fransche logica.

— Een man komt uit, den tuin, of hij komt er niet uit, schreeuwde hij.

— Niet altijd, zei pater Brown.

Dr Simon sprong ongeduldig op.

— Ik verspil mijn tijd niet langer aan zoo'n onzinnigen praat, riep hij geergerd Als u niet inziet, dat iemand aan den eenen of aan den anderen kant van een muur moet zijn, zal ik u niet langer lastig vallen.

— Dokter, zei de geestelijke heel vriendelijk, wij hebben het altijd goed met elkaar kunnen vinden. Al ware het alleen om onze oude vriendschap, blijf nog even en zeg mij wat uw vijfde vraag is.

De ongeduldige Simon zonk bij de deur op een stoel en zei kort :

— In het hoofd en de schouders was op eigenaardige wijze gesneden. Dat leek na den dood daan te zijn.

— Ja, zei de priester die zich niet bewoog, dat was gedaan opdat u juist de eenige eenvoudige onwaarheid zou aannemen die u heeft aangenomen. Het is gedaan opdat u er van zou uitgaan, dat het hoofd bij het lichaam hoorde.

In het grensland van het brein, waar alle monsters worden geboren, roerde het afgrijselijk bij den Gaelschen O'Brien. Hij voelde de chaotische tegenwoordigheid van al de centauren en meerminnen die 's menschen onnatuurlijke verbeelding heeft geschapen. Een stem, ouder dan zijn eerste voorvaderen, scheen in zijn oor te fluisteren : «Blijf weg uit den monsterachtigen tuin waar de boom groeit met de dubbele vrucht. Vermijd den boozen tuin, waar de man is omgekomen met de twee hoofden. » Evenwel, terwijl deze vreemd zinnebeeldige vormen over den ouden spiegel van zijn Iersche ziel zweefden, was zijn verfranschte geest volkomen wakker en hield hij den zonderlingen priester even scherp en ongeloovig in het oog als de andere.

Pater Brown had zich eindelijk omgekeerd en stond tegen het raam, zijn gelaat diep in de schaduw ; maar zelfs in die schaduw konden zij zien, dat het aschgrauw was. Niettemin sprak hij zeer verstandig alsof er geen Gaelsche zielen op aarde waren.

— Mijne heeren, zeide hij, gij hebt het vreemde lichaam van Becker niet in den tuin gevonden. Gij hebt geen enkel vreemd lichaam in den tuin gevonden. Tegenover dr Simon's rationalisme houd ik vol, dat Becker slechts gedeeltelijk aanwezig was. Kijk hier ! (hij wees op de zwarte massa van het geheimzinnige lijk) Gij hebt dien man nooit in uw leven gezien. Maar hebt gij ooit dezen man gezien.

Even rolde hij het kale, gele hoofd van den onbekende weg en zette er voor het hoofd met de witte manen. En daar volledig, hereenigd, onmiskenbaar, lag Julius K. Brayne.

— De moordenaar, ging Brown kalm voort, hakte zijn vijand het hoofd af en slingerde de sabel ver over den muur. Maar hij was te slim om alleen de sabel weg te slingeren. Hij slingerde ook het hoofd over den muur Toen had hij alleen een ander hoofd op de romp te zetten, en (daarom was hij gesteld op een particuliere lijkschouwing) zij alleen dacht een geheel vreemden man voor u te zien.

— Een ander hoofd er op zetten ! zei O'Brien starend. Wat ander hoofd ? Er groeien toch geen hoofden op tuinplanten, wel ?

— Neen, zei pater Brown en keek naar zijn schoenen, er is maar een plek waar ze groeien. Ze groeien in de mand van de guillotine, waarnaast Aristide Valentin, het hoofd van de politie, stond geen uur voor den moord. O, mijn vrienden, luister nog een minuut voor gij mij in stukken scheurt. Valentin is een oprecht man, als het oprechtheid is krankzinnig te zijn voor een betwistbare zaak.

Maar hebt gij nooit in die koude grijze oogen van hem gezien, dat hij krankzinnig is ? Hij zou alles doen, alles, om te breken wat hij het bijgeloof van het Kruis noemt. Hij heeft er voor gevochten en er gebrek voor geleden, en nu heeft hij er een moord voor begaan.

Brayne's dolle millioenen waren tot dusver rondgestrooid onder zooveel secten, dat zij weinig deden om het evenwicht der dingen te verstoren Maar Valentin hoorde een gefluister, dat Brayne, als zooveel verwaasde twijfelaars, naar ons toe dreef, en dat was heel wat anders.

Brayne zou de verarmde en strijdbare Kerk van Vlaanderen van geld voorzien ; hij zou zes nationalistische nieuwsbladen als de Guillotine op de been brengen. De slag schommelde reeds op een punt, en de dweper ontstumde bij het gevaar. Hij besloot den millionair te vernietigen, en hij deed het zooals men zou verwachten, dat de grootste speurder zijn eenige misdaad zou begaan

Hij legde onder een of ander criminologisch voorwendsel beslag op het afgeslagen hoofd van Becker en nam het in zijn ambtelijke doos mee. Hij voerde dat laatste twistgesprek met Brayne, waarvan Lord Galloway niet het slot heeft gehoord, toen dat op niets uitliep, voerde hij hem naar den verzegelden tuin, praatte over schermkunst, gebruikte takjes en een sabel om die kunst te toonen, en...

Iwan de geteekende sprong op :

— Gek bruidegom ! gaat nu naar mijn meester, al moest ik u ... ...

— Ik wou juist naar hem toe gaan, zei Brown ernstig, ik moet hem verzoeken te bekennen en zoo meer.

Den ongelukkigen Brown als een gijzelaar of een offerdier voor zich uit drijvende, renden zij voort naar de plotselinge stilte van Valentin's studeerkamer.

De groote speurder zat aan zijn schrijftafel, schijnbaar te zeer bezig om hun rumoerig binnenkomen op te merken. Zij stonden een oogwenk stil, en toen was er iets in dien rechten en keurigen rug, dat den dokter trof.

Hij snelde toe, en een aanraking en een blik toonden hem, dat er een doosje pillen bij Valentin's elleboog lag en dat Valentin dood in zijn stoel zat. En op het blinde gelaat van den zelfmoordenaar lag meer dan de trots van Cato.

EINDE.